

PROGRAM DODATNEGA USPOSABLJANJA ZA VOZNIKE ZAČETNIKE

VOŽNJA ODLIČNOSTI		
VSEBINA	NALOGE	CILJI
RAZGOVOR	- Pogovor o vozniških izkušnjah voznika začetnika - Določitev cilja oziroma relacije vožnje, na kateri bo mogoče preizkusiti čim več različnih prometnih situacij in korekcija relacije s priporočili izvajalca dela programa	Preizkusiti sposobnost voznika, da samostojno načrtuje pot vožnje do zastavljenega cilja.
SAMOSTOJNA VOŽNJA VOZNIKA ZAČETNIKA	- Priprava za varno udeležbo v prometu (pravilna namestitvev sedeža, ogledal, opreme, pravilna drža krmila) - Prepoznavanje prometnih situacij, ki bi lahko privedle do prometne nesreče - Prilagajanje hitrosti vožnje razmeram na cesti - Upoštevanje mehaničnih vidikov vozila v zvezi s prometno varnostjo - Varno prehitevanje na običajnih medkrajevnih cestah, - Vožnja na hitri cesti in avtocesti s poudarkom na uporabi prometnih in posebnih pasov ter vključevanju in izključevanju - Izogibanje pospeševanju in zaviranju pri vožnji v ovinku - Izogibanje tveganju in nevarnostim - Uporaba vozila v odnosu do okolja - Vožnja skozi predor (če je možno) - Ravnanje v primeru nenadne zgojitve, nesreče - Opazovanje in predvidevanje - Koncentracija pri vožnji - Odnos voznika do drugih udeležencev v prometu	Preizkusiti sposobnosti voznika pri opazovanju in soočanju z lastnimi napakami in napakami ostalih udeležencev v prometu. Oblikovati varen stil vožnje voznika v skladu s prepoznanimi sposobnostmi voznika in lastnostmi vozila ob upoštevanju prometne situacije. Prepoznavanje in zavedanje stopenj tveganja v načinu obnašanja in s tem povezanih nastankov nevarnosti.
ANALIZA, OCENITEV VOŽNJE IN RAZPRAVA	- Kandidatova ocena lastne vožnje: opredelitev lastnih ustreznih ravnanj in kritičnih situacij, ki jih je zaznal med vožnjo. Opredelitev lastnih napak in razlogov v odločitvah za ravnanje v določenih situacijah - Ocena vožnje s strani izvajalca vožnje odličnosti: opredelitev ustreznih ravnanj voznika začetnika in kritičnih situacij, ki jih voznik ni opazil. Opozarjanje na napake, storjene med vožnjo - Razprava o razlogih za morebitno različno oceno vožnje s priporočili za izboljšanje vožnje voznika začetnika	Prepoznavanje pridobljenih sposobnosti za varno udeležbo v prometu in slabih navad voznika pri vožnji ter razlogov zanje. Spoznavanje možnih načinov preprečevanja teh navad in priučitev navad za varno udeležbo v prometu.

VADBA VARNE VOŽNJE		
TEORETIČNI DEL ZA KATEGORIJI A IN B		
VSEBINA	NALOGE	CILJI
RAZPRAVA O IZKUŠNJAH UDELEŽENCEV IN RAZLOGIH ZA VOŽNJO	- Pogovor o voznških izkušnjah in pridobljenih navadah voznikov začetnikov - Ocena lastnih sposobnosti voznikov za vožnjo	Spodbuditi voznike, da se zavedajo prednosti in slabosti pridobljenih navad in da ne precenijo svojih sposobnosti.
TEHNIČNE OSNOVE IN DELOVANJE FIZIKALNIH ZAKONITOSTI PRI VOŽNJI	- Tehnični sklopi vozila, pomembni za varno vožnjo - Prepoznavanje razmer in pogojev za varno vožnjo - Predstavitev delovanja fizikalnih sil med vožnjo - Obnašanje vozila pri vožnji naravnost - Obnašanje vozila pri vožnji v zavojih oz. pri zavijanju - Razumevanje pomena vrste in stanja cestišča - Poznavanje pomembnosti in različnosti pnevmatik ter njihove brezhibnosti - Poznavanje obnašanja različnih vrst motornih vozil in njihovih sposobnosti ter nujnih pogojev za obvladovanje nevarne situacije	Spodbuditi voznike, da ocenijo lastne sposobnosti, omejitve tehnike, vgrajene v vozilu, in stanje na vozišču, ter da temu prilagodijo vožnjo. Povečati zavedanje voznikov o nevarnostih, povezanih z zaviranjem v kritičnih situacijah, ter jih spodbuditi k pozornemu opazovanju in predvidevanju ter boljšemu prilagajanju hitrosti različnim okoliščinam. Spodbuditi zavedanje o pomembnosti upoštevanja različnih vrst udeležencev glede na njihove značilnosti obnašanja pri vožnji ter sposobnosti presoje in ukrepanja v kritičnih situacijah.
TEHNIKA ZAVIRANJA V SILI	- Tehnike zaviranja (z in brez zavornega sistema ABS) - Pravilen način zaviranja pri različnih razmerah na vozišču v povezavi s sposobnostjo predvidevanja - Reakcijski čas in zaviralna pot v odvisnosti od zaviralnega sistema (meje zaviralnega sistema ABS) - Pravilna ocena varnostne razdalje med vozili pri različnih hitrostih in različnih razmerah na vozišču - Prikaz tipičnih posledic paničnega reagiranja voznika ter seznanitev z nevarnostmi takšnega ravnanja	Voznike seznaniti s tehnološko izpopolnjenimi zaviralnimi sistemi v vozilih in njihovimi mejami. Izpopolniti sposobnost voznikov, da se soočijo z ekstremnimi situacijami.
MOŽNE REAKCIJE VOZILA PRI VOŽNJI NA OVINKU IN RAZLOGI ZA ZANAŠANJE VOZILA NA OVINKU	- Predstavitev nevarnih situacij pri vožnji na ovinku, izguba nadzora nad vozilom in razlogov za nastanek nevarnih situacij (prekrmarjenje/podkrmarjenje) - Predstavitev centrifugalne sile - Nevarnost in kompleksnost manevriranja - Načini reševanja iz nevarnih situacij - Prikaz pravilne vožnje na ovinku - Seznanitev z elektronskimi sistemi vozil, ki zagotavljajo pomoč vozniku pri vožnji v ovinku	Izpopolniti znanje voznikov o fizikalnih zakonih, ki jih morajo upoštevati pri vožnji. Spodbuditi zavedanje voznikov o vrsti nevarnosti, ki se pojavljajo pri vožnji na ovinku.

UPRAVLJANJE VOZILA	- Preverjanje in prikaz pravilne namestitve delovnega prostora voznika, varnostne opreme, ogledal - Pravilno upravljanje in vodenje vozila - Predvidevanje ravnanja ostalih udeležencev v prometu - Predstavitev pravilnega pristopa k vožnji (koncentracija, opazovanje, predvidevanje, ohranjanje položaja na vozišču, hitrost in vožnja v pravilni prestavi)	Voznikom vzbuditi zavedanje kdo, v kakšnih primerih in na kakšen način lahko povzroči prometno nesrečo. Voznike seznaniti s tveganji, ki izvirajo iz posameznih ravnanj oziroma njihove opustitve.
VARNOSTNE NAPRAVE NA VOZILU	- Predstavitev aktivne in pasivne varnosti, ki jo zagotavljajo naprave, vgrajene v vozilih - Fizikalne osnove delovanja elektronskih varnostnih naprav - Razumevanje namena vgrajenih varnostnih naprav	Voznikom vzbuditi zavest o pomembnosti uporabe varnostnih naprav in opreme v vozilu na način, da razumejo tudi pomembnost rednega vzdrževanja vozil. Spodbuditi zavedanje o vlogi elektronskih varnostnih sistemov, vgrajenih v vozilo, in pridobitev razumevanja pravilnega odnosa do teh sistemov.
PRAKTIČNI DEL VADBE VARNE VOŽNJE Z VOZILI KATEGORIJE B		
VSEBINA	NALOGE	CILJI
UPRAVLJANJE IN VODENJE VOZILA	- Vodenje vozila v slalomu, v katerem se preveri pravilnost nastavitve sedežnega položaja in obvladovanje rokovanja z volanskim obročem ter pravilna uporaba varnostnega pasu	Preverjanje in utrjevanje znanja pravilnega sedežnega položaja ter rokovanja z volanskim obročem.
ZAVIRANJE V NEVARNOSTI IN UMIKANJE NENADNI OVIRI	- Prikaz načinov zaviranja na različnih vozniških podlagah v nevarnosti - Vadba manevra zaviranja z umikanjem nenadni oviri na vozišču - Praktičen prikaz različnih načinov zaviranja - Vadba pravilnega zaviranja v nevarnosti (z in brez ABS)	Zavedanje o sposobnostih in pogojih za uspešno in varno zaviranje in umikanje nenadnih ovir na cesti. Zavedanje o nevarnostih, ki zahtevajo uporabo zaviranja v nevarnosti. Zavedanje o pomembnosti stanja vozišča in pnevmatik za zaviranje.
VARNOSTNA RAZDALJA	- Prikaz nastanka nevarnosti zaradi premajhne varnostne razdalje - Vadba za pravilno oceno varnostne razdalje pri različnih hitrostih vožnje v naselju	Zavedanje o pomembnosti ustrezne varnostne razdalje in prilagajanja hitrosti v naselju.
VODENJE VOZILA V ZAVOJIH IN REŠEVANJE IZ NEVARNIH SITUACIJ V ZAVOJU	- Različni načini vodenja vozila v zavojih in nastanek nevarnosti - Praktični prikaz pravilnega vodenja in vožnje v zavojih/ovinkih - Praktičen prikaz odzivanja elektronskih sistemov pri vožnji v ovinku s primerjavo vožnje v ovinku brez elektronskega sistema - Vadba pravilne vožnje v zavojih/ovinkih - Vadba reševanja iz nevarnih situacij v zavoju	Zavedanje o pomembnosti upoštevanja pravil vožnje v zavojih – ovinkih. Zavedanje o pomembnosti prilagajanja hitrosti pred vhomom v zavoj. Zavedanje o pomembnosti stanja vozišča in pnevmatik za varno vožnjo v zavojih. Zavedanje o sposobnostih vozila, vplivu elektronskih sistemov in lastnih sposobnostih na varno vožnjo v zavojih.

REŠEVANJE OB NENADNEM ZANAŠANJU VOZILA	- Seznanjanje z razlogi za nenadno zanašanje vozila in prikaz nenadnega zanašanja zadnjega dela vozila - Vadba reševalnega manevra ob nenadnem zanašanju zadnjega dela vozila	Zavedanje o pomembnosti prilagajanja in vpliva hitrosti pri nenadnem zanašanju zadnjega dela vozila in možnosti reševanja. Zavedanje o pomembnosti psihofizične pripravljenosti voznika.
PRAKTIČNI DEL VADBE VARNE VOŽNJE Z VOZILI KATEGORIJE A		
VSEBINA	NALOGE	CILJI
UPRAVLJANJE IN VODENJE VOZILA	- Vodenje vozila v slalomu, v katerem se preveri pravilnost položaja motorista ter vodenja in obvladovanje krmiljenja motornega kolesa	Preverjanje in utrjevanje znanja uporabe pravilnega položaja motorista ter vodenja in obvladovanja motornega kolesa
VODENJE VOZILA V ZAVOJIH	- Prikaz različnih načinov vodenja v zavojih – različni slogi vožnje - Različni načini vodenja vozila v zavojih in nastanek nevarnosti - Praktični prikaz pravilnega vodenja in vožnje v zavojih/ovinkih - Vadba pravilne vožnje v zavojih/ovinkih - Vadba reševanja iz nevarnih situacij v zavoju - Prikaz in vadba pravilnega usmerjanja pogleda v zavojih in pri spremembah smeri vožnje	Zavedanje o pomembnosti upoštevanja pravil vožnje v zavojih – ovinkih. Zavedanja o pomembnosti prilagajanja hitrosti pred vhomom v zavoj. Zavedanje o pomembnosti stanja vozišča in pnevmatik za varno vožnjo v zavojih. Zavedanje o sposobnosti vozila in svojih sposobnosti za varno vožnjo v zavojih. Razvijanje sposobnosti pravilnega usmerjanja pogleda pri vožnji.
VARNOSTNA RAZDALJA	- Prikaz nastanka nevarnosti zaradi premajhne varnostne razdalje - Vadba za pravilno oceno varnostne razdalje pri različnih hitrostih vožnje v naselju	Zavedanje o pomembnosti ustrezne varnostne razdalje in prilagajanja hitrosti v naselju.
UMIKANJE NENADNI OVIRI	- Prikaz načinov umikanja nenadni oviri na vozišču – predstavitev načinov krmiljenja motornega kolesa v nevarni situaciji - Vadba umikanja nenadni oviri	Zavedanje o sposobnosti in pogojih za uspešno in varno izvedbo manevra umikanja.
ZAVIRANJE V NEVARNOSTI IN UMIKANJE NENADNI OVIRI	- Prikaz različnih načinov zaviranja v nevarnosti ter hkratnega umikanja oviri na vozišču pri različnih hitrostih - Vadba pravilnega zaviranja v nevarnosti (z in brez ABS) - Vadba manevra zaviranja z umikanjem nenadni oviri	Zavedanje o sposobnosti in pogojih za uspešno in varno zaviranje in umikanje nenadnim oviram na cesti. Zavedanje o nevarnostih, ki zahtevajo uporabo zaviranja v nevarnosti. Zavedanje o pomembnosti prilagajanja hitrosti za povečanje možnosti uspešnega reševanja v nevarnosti. Zavedanje o pomembnosti stanja vozišča in pnevmatik za zaviranje.

SKUPINSKA DELAVNICA O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA IN PSIHOSOCIALNIH ODNOSIH MED UDELEŽENCI CESTNEGA PROMETA

SOOČENJE VOZNIKOV S TVEGANJI, NESREČAMI IN NJIHOVIMI POSLEDICAMI	- Pregled najpogostejših kršitev predpisov s strani voznikov začetnikov s prikazom njihovega pomena za varnost v prometu - Vpliv nezadostnega znanja in spretnosti na vožnjo - Razlogi za nespoštovanje omejitev hitrosti in predstavitev posledic takšnega ravnanja - Vpliv alkohola, mamil in nekaterih zdravil na psihofizično stanje voznika in predstavitev posledic vožnje v neugodnem psihofizičnem stanju - Vpliv dejavnikov, ki odvrtaajo pozornost od vožnje (sopotniki, avtoradio, mobilni telefon, kajenje.) in predstavitev posledic takšne vožnje - Medsebojni odnosi udeležencev v prometu - Posledice nepravilnih ravnanj udeležencev v cestnem prometu s poudarkom na posledicah prometnih nesreč	Voznikom vzbuditi zavest o tveganjih, ki so najpogostejši vzrok za nastanek prometne nesreče, ter njihovimi posledicami, da bodo prepoznali razloge za prilagajanje vožnje svojim sposobnostim in se ne bodo prepustili motečim vplivom. Voznike spodbuditi, da prepoznajo svoje prednosti in slabosti ter prilagodijo vožnjo svojim sposobnostim.
---	--	---

Opomba:

- Celoten praktični del izvajanja vadbe varne vožnje z vozili kategorije B se izvaja na posebnih vadbenih progah z mokrim drsnim voziščem
- Vadba reševanja ob nenadnem zanašanju vozila se izvaja na posebni vadbeni površini z mokrim drsnim voziščem ter hidravlično ploščadjo za simulacijo zanašanja
- Celoten praktični del izvajanja vadbe varne vožnje z vozili kategorije A se izvaja na posebnih dobro oprijemljivih vadbenih progah
- Praktični del vadbe varne vožnje se izvaja v hitrostnem območju od 25km/h do 50 km/h